

Sygn. akt VII U 586/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 października 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Szczuka

Protokolant: st. sekr. sądowy Maria Nalewczyńska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 października 2018 r. w Warszawie

sprawy W. Ż.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania W. Ż.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W.

z dnia 16 marca 2018 r. znak: (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

W dniu 13 kwietnia 2018 r. **W. Ż.** odwołał się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 16 marca 2018 r. znak: (...) na podstawie której odmówiono mu prawa do emerytury pomostowej. Uzasadniając swoje stanowisko odwołujący wskazał, że zgodnie z art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych prawo do ww. świadczenia emerytalnego przysługuje też osobie, która po 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 tej ustawy. Do odwołania załączył również kopię porozumienia stron o rozwiązaniu umowy o pracę z dnia 30 czerwca 2009 r. (odwołanie k. 3-4 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 7 maja 2018 r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.** wniósł o umorzenie postępowania na podstawie art. 477⁽¹³⁾ k.p.c.

w zakresie, w jakim skarżona decyzja została zmieniona decyzją z dnia 19 kwietnia 2018 r. znak: (...), a w przypadku rozszerzenia odwołania na tą decyzję,

o oddalenie odwołania na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 1 k.p.c. W uzasadnieniu organ rentowy wyjaśnił, że odmówił W. Ż. prawa do emerytury pomostowej ponieważ na dzień 1 stycznia 2009 r. nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 u.e.p. wynoszącego co najmniej 15 lat. Do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach nie zaliczono okresu zatrudnienia w Zakładach (...) od 13 czerwca 1977 r. do 24 kwietnia 1998 r.

oraz od 20 czerwca 1979 r. do 31 grudnia 2008 r. ponieważ pracodawca nie potwierdził,

że w tym okresie odwołujący wykonywał pracę wymienioną w załączniku 1 lub 2 do ustawy o emeryturach pomostowych. Ponadto odwołujący nie udowodnił rozwiązania stosunku pracy i dalej pozostaje w zatrudnieniu (odpowiedź na odwołanie k. 5-6 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

W. Ż., urodzony w dniu (...), złożył w dniu 8 lutego 2018 r. w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o emeryturę pomostową (wniosek z 08.02.2018 r. k. 1-10 a.r.).

Po rozpoznaniu wniosku ZUS (...) Oddział w W. wydał w dniu 16 marca 2018 r. decyzję znak: (...) na podstawie której odmówił W. Ż. prawa do emerytury pomostowej. W uzasadnieniu tej decyzji organ rentowy powołał się na treść art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych i wskazał, że odmówiono przyznania emerytury, ponieważ po dniu 31 grudnia 2008 r. odwołujący nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ww. ustawy oraz nie udowodnił rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą (decyzja ZUS z 16.03.2018 r. k. 14 a.r.).

Następnie ZUS (...) Oddział w W. decyzją z dnia 19 kwietnia 2018 r. znak: (...) wydał ponownie decyzję odmowną w przedmiocie przyznania W. Ż. prawa do emerytury pomostowej powołując się na art. 4 i art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych wskazując takie same przyczyny jak w powyższej decyzji i wskazując, że do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach w myśl art. 49 ww. ustawy nie zostały zaliczone okresy zatrudnienia od 13 czerwca 1977 r. do 24 kwietnia 1998 r. oraz od 20 czerwca 1979 r. do 31 grudnia 2008 r. ponieważ pracodawca nie potwierdził, że w tym okresie odwołujący wykonywał pracę wymienioną w załączniku 1 lub 2 do ustawy o emeryturach pomostowych (decyzja ZUS z 19.04.2018 r. k. 18 a.r.).

W. Ż. odwołał się od decyzji ZUS (...) Oddział w W. z dnia 16 marca 2018 r. domagając się zaliczenia okresu pracy od 13 czerwca 1977 r. do 24 kwietnia 1998 r. oraz od 20 czerwca 1979 r. do 31 grudnia 2008 r. jako okresu pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 u.e.p. (odwołanie k. 3-4 a.s.).

Na rozprawie w dniu 11 października 2018 r. odwołujący podtrzymał stanowisko w sprawie. Dodatkowo odwołujący oświadczył, że pozostaje w zatrudnieniu w firmie (...) na podstawie umowy o pracę na pełen etat i na czas określony do końca 2019 roku na stanowisku pracownik ochrony. Ponadto odwołujący oświadczył, że ma adoptowane dzieci na utrzymaniu i chodzi mu o ustalenie czy okres pracy był okresem pracy w warunkach szczególnych i w zakresie decyzji organu rentowego podejmie stosowną decyzję (protokół rozprawy k. 26-27 a.s.).

Powyższe okoliczności stanu faktycznego Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dokumenty załączone do akt rentowych. Treść wymienionych wyżej dokumentów, jak również oświadczeń odwołującego złożonych na rozprawie, nie budziła zastrzeżeń Sądu co do ich wiarygodności.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd zważył, że odwołanie W. Ż. było niezasadne i podlegało oddaleniu.

Spór w sprawie koncentrował się wokół kwestii prawa odwołującego się do emerytur pomostowej. Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1924 – dalej jako u.e.p.) prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;

- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Z kolei w myśl art. 49 u.e.p. prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

- 1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;
- 3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

W obu powyższych przypadkach wymienione wyżej warunki muszą zostać spełnione łącznie.

Warunkiem skutecznego ubiegania się o emeryturę pomostową w świetle wykładni językowej cytowanych wyżej art. 4 i art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych jest legitymowanie się określonym stażem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych lub dotychczasowych przepisów) oraz kontynuowanie pracy w tych warunkach po wejściu w życie ustawy, a więc po dniu 1 stycznia 2009 r. W przypadku kiedy osoba ubiegająca się o to świadczenie nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy "szczególnej" według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do "nowego" świadczenia jedynie wówczas,

gdy dotychczasowy staż pracy (okres prac) można kwalifikować jako prace w warunkach szczególnych w rozumieniu dziś obowiązujących przepisów (art. 3 ust. 1 ustawy) lub o szczególnym charakterze (art. 3 ust. 3 ustawy). Innymi słowy brak podstaw prawnych do przyznania emerytury pomostowej ubezpieczonemu, którego dotychczasowy okres pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, dziś nie może być tak kwalifikowany (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2012 r., sygn. akt II UK 164/11, wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 2 kwietnia 2014 r., III AUa 2302/13).

W niniejszej sprawie poza sporem było, że w dacie wydania zaskarżonej decyzji, jak też i w dacie wydania wyroku przez Sąd, odwołujący się nie rozwiązał stosunku pracy. Z uwagi na brak odniesienia się przez odwołującego do tej kwestii – którą organ rentowy wskazał w uzasadnieniu skarżonej decyzji jako jedną z podstaw odmowy przyznania mu prawa do wnioskowanego świadczenia emerytalnego – należy przy tym wskazać, iż przesłanka rozwiązania stosunku pracy dotyczy aktualnego zatrudnienia, nie zaś pracy odwołującego w zakładzie, którego uwzględnienie na poczet stażu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze ZUS zakwestionował. Stąd też przedłożenie przez odwołującego kopii porozumienia w sprawie rozwiązania stosunku pracy z Zakładami (...) S.A. z siedzibą w W. (k. 4 a.s.) nie miało zasadniczego znaczenia. Istotne było natomiast, że na rozprawie w dniu 11 października 2018 r.

W. Ż. oświadczył, że nadal pozostaje w zatrudnieniu jako pracownik ochrony na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na czas nieokreślony do końca 2019 roku.

Na tle cytowanych wyżej przepisów rozwiązanie stosunku pracy stanowi warunek sine qua non przyznania prawa do emerytury pomostowej. Bez jego spełnienia niemożliwym jest nabycie prawa do wnioskowanego świadczenia. Odwołujący złożył wniosek o emeryturę pomostową i przedmiotem zaskarżonej decyzji była odmowa jego przyznania. Tymczasem zakres rozpoznania i orzeczenia w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych wyznaczony jest w pierwszej kolejności przedmiotem zaskarżonej decyzji organu rentowego (zob: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 września 2010 roku sygn. akt III UK 15/10). Innymi słowy, sąd ubezpieczeń społecznych rozpatrując odwołanie ubezpieczonego od decyzji ZUS odmawiającej mu prawa do emerytury pomostowej bada, czy organ rentowy zasadnie odmówił przyznania mu tego prawa czy też nie, to jest czy spełnia wszystkie przesłanki ustawowe do nabycia prawa do tego świadczenia emerytalnego. W takiej sprawie Sąd nie rozstrzyga natomiast, czy ubezpieczony spełnia autonomicznie daną przesłankę konieczną do uzyskania prawa do świadczenia; orzekanie jest ograniczone do stwierdzenia, że dane prawo do świadczenia na tle przepisów ubezpieczonemu przysługuje (czyli spełnia wszystkie przesłanki do jego uzyskania) bądź też nie (a więc przesłanek tych nie spełnia). Nie ma przy tym możliwości rozstrzygnięcia i orzeczenia niejako na przyszłość, że odwołujący spełnia konkretną przesłankę konieczną do uzyskania świadczenia bez rozważenia całokształtu przewidzianych ustawowo warunków, jakie należy spełnić, aby prawo do danego świadczenia uzyskać.

Skoro zatem w niniejszej sprawie było bezspornym, że odwołujący nie rozwiązał stosunku pracy – co sam przyznał na rozprawie w dniu 11 października 2018 r. – zbędnym była analiza charakteru zatrudnienia ubezpieczonego w kwestionowanym przez ZUS okresie zatrudnienia w Zakładach (...) od 13 czerwca 1977 r. do 24 kwietnia 1998 r. oraz od 20 czerwca 1979 r. do 31 grudnia 2008 r., a tym samym dalsze prowadzenie postępowania dowodowego. Nawet pozytywne ustalenie przez Sąd, że odwołujący w tych okresach wykonywał pracę w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze nie mogłoby doprowadzić do zmiany zaskarżonej decyzji organu rentowego z uwagi na oczywisty (przyznany przez odwołującego się) brak spełnienia przesłanki z art. 4 ust. 1 pkt 7 u.e.p. Tylko bowiem kumulatywne wystąpienie wszystkich przesłanek z art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych, gwarantuje nabycie prawa do emerytury pomostowej.

Reasumując, skoro tylko łączne spełnienie przesłanek określonych w art. 4 i art. 49 u.e.p. pozwala na przyznanie prawa do emerytury pomostowej, a niespełnienie którejkolwiek z nich, czyni zbędnym badanie ziszczenia się pozostałych warunków, Sąd Okręgowy uznając odwołanie za nieuzasadnione, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

Zarządzenie: (...)

K.S.